

Megjelenik ez a lap hetenkint kétszer
csütörtökön és vasárnap.
Á r a :
Egész évre . . . 6 ft. — kr.
Félévre 3 ft. — kr.
Negyedévre . . 1 ft. 50 kr.
A szerkesztő irodája:
Nagypiacz 322 szám.
Lakása: Bolgárszeg 1425 sz.

NEMERÉ.

Politikai, közgazdasági és társadalmi lap.

Hirdetési díj:

4 hasábos garmond sorért,
vagy annak helyéért 4 kr.
(1—10 sornyi hirdetés ára
mindig 40 kr.) — Bélyegdíj
minden ígatáskor 30 kr. —
Nagyobbhirdetéseknél alku
szerint. — Hirdetések fölvé-
tetnek a szerkesztőségénél.

Brassó, nov. 16.

Milyen csodálatos véletlen, hogy dr. S. D. Tentschur, a lutheranusok püspöke, épen azon nap nyitja meg a superintendenciális gyűlést Szebenben, a melyen ugyancsak Szebenben Konrád Móricz ur az universitás tagjait üdvözli! — Valóban csodálatos, hogy így összetalálkozott ez a két gyűlés; s még csodálatosabb, hogy rendszerint össze szokott találkozni.

Schnell Péter ur, a ki Brassóból universitás követ, ugyancsak elsodálkozhatott, ha templomba ment az nap, midőn a szószéken Schiel Sámuel urat, a brassai nagypapot, pillantotta meg.

Mert az kétséget sem szenved, hogy ezen két gyűlésnek összetalálkozása csak úgy véletlenül esett.

Ugyan mikép is kereshetnék a szelid imádságoknak élő egyházférfiak a zajongó, czivakodó juristák és statsmannok társaságát?

Miféle illetlenség azt állítani, hogy a magyar állami intézmények ellen leginkább szitkozódó lapocska, a „Sieb. D. Wbl.“ a Teutsch superintendens ur lapja?

Ki meri azt állítani itt a hátam megett, hogy a „Kronstädter“ kenetteljes szitkozódásain legtöbbszörre megérzik a jezsuitastylus?

Őnök azt beszélnek, hogy ez emberi természetben van, mindig törekedni valami után.

És ebből azt következtetik, hogy miután a szász papok busásan el vannak látva jövedelemmel, munkájuk pedig annyiból áll, hogy néha napján fölolvassanak egy-egy kinyomtatott praedicatiót, — a többit a sóvány prediger végeztén helyettük: tehát, hogy ezek a szász papok csupa unalomból is a politikába kotnyeleskednek, okvetetlen hatalomra, befolyásra törekednek.

Hiszen igaz, hogy a jezsuiták élettörvénye e volt; de hát nem tudják ők, hogy Szeben meg Brassó képviselői tiltakoztak a jezsuiták ellen?

Őnök azt is merik beszélni, hogy a szász

natiócska külön húzó iránya leginkább a papoktól származik. Ugy mondják ők, hogy jogászaik, kereskedők, iparosaik, földművesek folyvást érintkeznek velünk; azok megösmérik hazai viszonyainkat, belátják, hogy nekik velünk kell élni; azokkal lehetne boldogulnunk. De papjaik teljesen el vannak zárva tőlünk. Iskoláikban azt szivják magokba, hogy az ők tanintézetek, az ők miveltségek ég és föld távolságra állanak minden más hazaitól. Azután Németországra mennek; ott megösmérik derék német tanintézeteket és jó sört. Ott méginkább fejökbe veszik, hogy hazájok szerfölött barbarország lehet azon kívül, a mit Sachsenlandnak neveznek. Itthon beülnek egy-egy szász faluba; élveznek nagy jövedelmet; alkotnak magoknak kényelmes házi életet; sokan közülök szereznek könyvtárt, gyarapítják ösmereteiket.

Igy aztán saját állapotukat összehasonlítva egy-egy elnyomorodott, az élet gondjaival küzdő magyar vagy román papéval, hogy ne hinnék el, hogy rajtok kívül ebben a hazában csak tudatlanság, nyomor és elmaradottság létezik?

Azzal mentik ők magokat, hogy épen nem ellenségei a szász papoknak; hogy azoknak miveltségét készörömet elösmérik: csupán csak azt fájlatják, hogy az a miveltség mért olyan teljes mértékben idegen; mért nincs azon semmi a magyar hazafiságból, a mely az adott körülmények közt egyedül tehetné hasznossá és tiszteletre méltóvá.

Állítják továbbá, hogy ezek az urak nem mindenben követik a németországi mintát: hogy például míg Bismark mind jobban elválasztani törekszik a világi befolyást az egyháztól, ezek hova tovább mind jobban összekötik. Hogy a papok épen azért vannak jelen Szebenben épen most, miszerint az universitas tagjait kellőleg fölszentelhessék saját, kizárólagos uralomra törekvő irányuk lovagjaivá.

És ők jósoknak is beállanak, azt jöven

dőlven, hogy meglássuk csak, miszerint az universitás, a jelzett befolyás altt, valami nagy boldodot fog csinálni.

Majd megfelelek én őknek mindezekre és befogom bizonyítani állításaiknak alaptalanságát. Hanem most még nem merek, mert mint-ha másfelé is az őkéhoz hasonló vélemények nyilvánulnának!

Itt van mindjárt egy levél a pesti „Korunk“ból, mely ha igazat beszél, akkor nagy boldodot fog tenni az universitás. Csak ez a híja, hogy kimondják újból határozatilag, miszerint nincsen többé magyar kérdés.

Én azonban ennek a levélnek sem hiszek, habár Szebenből kelt s csak azért közlöm, hogy rámondhassam, miszerint nem hiszem.

Itt következik:

Nagy-Szeben, november 11-én. A szász nemzeti egyetem, melynek az ispáni egybehívó levél szerint ezuttal a jövő évi költségvetés megállítása, számadások megvizsgálása és a nemzeti vagyon mikénti kezelése lenne feladata, a mai napon tartotta meg ez idénybeli első gyűlését.

Azon fiók parlament megnyitása alkalmával tartott beszédében a szászok Grófja üdvözölve a megjelent tagokat, hangsúlyozta az egyetem teendőinek gazdasági fontosságát s meleg szavakban hívta föl a küldötteket szorgalmas és beható tevékenységre.

A megnyitó beszéd után Szeben város küldöttje abbéli elfogadott indítványára, hogy a verificatiót eszközöző bizottmány kijelölése az elnökségre bizassék az utóbbi által ki lettek jelölve Macellariu, Pildner és Schneider küldöttek, s miután még két benyújtott sürgős ajánlat a tárgyalandó ügyekre nézt felolvasatott az elnöklő szász ispán által, az ülés bezáratott azon kijelentéssel, hogy a következő nyilvános ülés folyó hó 14-én fog megtartatni.

Jóllehet az egyetem minden politikai színezetű ügyek mellőzésével csak is az egybehívó levélben körvonalozott gazdasági teendők ellátására lett egybehívva, mindazonáltal biztosan jelezhetem, hogy az egyetem tulnyomó többsége, mely ezuttal az ugynevezett

TÁRCZA.

Egy nap alatt.

Novellette.
(Folytatás és vége.)

Ezért vágtam én a földhöz a levelet s ezért kívántam én pokol fenekére minden ilyen csökönös nagybátyát. —

Mit tegyek? — Mit tegyek?

A nap már rég leáldozott, utolsó sugaraival megaranyozva a Czenket. — Az imolya harangjai esti imára szollítanak. — A földre lassan homály ereszkedik. — S én kikönyökölvé ablakomból, néztem le az utcára, mely lassanként egészen néptelenné vált.

— Valami fájó érzés vett rajtam erőt, melynek keltét megfejténi nem tudám. — Szemem az átelleni ablakra tévedt, melyen keresztül egy lámpa homályos világa veté fényét az utca kövezetére. —

A város lecsendesült. —

A 11 órát elütötte. —

Az ég azurjáról milliard csillag hinté sugarait a házak tetőire, s a holdnak ezüst fátylán át látszott jóakaró mosolya, mely mondani látszik: aludjatok jól, álmodjatok szépeket.

Az éj néma csendjéből egy ünnepélyes, szívig ható hang küzd föl magát. —

A hang az átelleni ablakból jő. —

Valaki ott a fájdalom megragadó érzésével énekliz az „Óvd meg Isten jó anyám!“ magasztos dallamát.

— Szívem egy nem ismert érzés alatt áll. —

Elöttem látok egy arany fürtű leánykát. — Arczán, melyet a fájdalom dicsőültté tesz legördülő könyekkel, midőn anyja beteg ágya felé tekint.

„Isten óvja meg jó anyám!“

Azután nem látok semmit — — szemembe két köny lopódzott.

III.

Az égen a rózsaszínű hajnal kiterjeszté szárnyait, egy kellemesen hűvös szél hinti a virágok illatát. A természet egész szépségét vidám örömmel tárja fel. — A reg beköszöntött.

— Hogyan báró ur, ngod az éjjel le sem feküdt? — E kérdéssel lépett be házi gazdám.

— Nem, — feleltem egyszerűen.

— De az Istenért! — ön halálsápadt, — talán csak nincsen valami baja? —

— Nincsen jó barátom, — nyugodjék meg.

— — Az átelleni ablakban még mindig égett a lámpa — a reggeli fénynyeli küzdelemben — mindig halványabban.

A szőke fürtű bús leányka ott térdelt beteg anyágya előtt.

— Nem ösmérik ön azokat? — fordultam hirtelen házigazdámhoz, megjelölve az átelleni ablakot.

— Azok ott az emeleten? — Egy gépész. — —

— Eh! nem az, — a földszinten.

— A földszinten? — Szegény ez — — —

— Ösmérik?

— Igen is, nem is. — A mint veszük. — Ők igen visszavonulva élnek, de mi róluk általában tudva van, azt közölhetem.

— Mondja — mondja — —

— E család nem rég jött városunkba. — Nincs több két évnél. — Azóta folyton oda át laknak. — Valami menekült lengyel család lehet. — Mi legalább azt hiszszük, mert egymás között rendszeren e nyelvet használják. — A családfő zene s nyelv órákat adott, s ebből látta el háztartását.

De — most lehet félve — meghalt Oderszky ur — s azóta —

— Oderszky? — kiáltám a legnagyobb bánulással.

— Igen, — ez volt neve. —

Házi gazdám bizonynyal azt gondolta, — hogy megbolondultam, mert ugyancsak különös szemeket vetett reám, midőn az utolsó szavaknál nyakába borultam, azután egy tour keringőt táncoltam vele a szobában.

— De — hát — mi — ez? — kérde, nagy lihegve, midőn eleresztettem.

Hanem a szegény meisztert üldözni kezdé a sors, mert biz ő már e szavakat akkor mondta, midőn a lépcsőkön lesieték, illetőleg rohantam; — — s így nem is kaphatott rá feleletet.

Minden gondolkozás nélkül nyitottam be az átelleni házba, — midőn Oderszkyék lakosztálya előtt megálltam, — el kelle magamat mosolyognom — — valami nagyon, nagyon jó eszme ötlött agyamba.

* * *

— Kedves, szeretett nagynéném!

— Édes jó Bélám!

— Szép, kis hugocskám!

— Jó bácsi!

Ezen négy felkiáltás volt következménye az én látogatásomnak az Oderszky családnál. — Mert hogy oda mentem, azt hiszem szükségtelen mondanom.

Most pedig egy kis felvilágosítást.

Gróf Oderszky Lajos csakugyan lengyel menekült volt. Pesten mint zenetanító tartotta fen magát, s ezen minőségben vette nagyatyám testvére báró Ormay István szintén házához.

Klotilde, István leánya, ekkor 16 éves volt.

Oderszky lehetett 25.

A két fiatal csakhamar megszerette egymást.

A gróf pár hó múlva megkérte Klotilde kezét. De

Ó Szász politikusokból áll, a szászöldi és municipális szervezésre vonatkozó s 1869-ben az akkori egyetem által már megvitattott s a magos kormányhoz felterjesztett javaslatot, nem találván azt óhajtaiknak megfelelőnek — ismételen tárgyalni akarja, mely szándékát ki is viszi, mert az egyetem többsége ma nem az a mi 1869-ben volt s a kevés számú ifjú-szász pártból egyetemi küldöttek sem lépnek fel többé oly erélylyel, a mint azt várni lehetne, mivel a hirhert medgyesi kiegyezési program által magokat kötve érzik, egyébaránt azon körülmény, hogy az egyetem ismételen tárgyalni akarja a municipiális szervezés ügyét, miután különben is az országgyűlés fog a felett végleges határozni — még nem lenne oly fontos, és figyelmet érdemlő; azonban azon cél a mit azon ügy ismételt tárgyalásával az egyetem elérni akar, a mit ha ki vivhat a szász nemzet részére egy oly külön állást biztosít, mely által a királyföld vagy a mint ők nevezik a szászöld az államban külön államot fogna képezni. —

Első sorban az 1869-ki egyetemi többség által szerkesztett szabadelvűbb javaslat megsemmisítését s egy újnak benyújtását akarják elérni s hogy az országgyűlési képviselőket tévtra vezethessék, Seifertnek a szászok történelmi jogairól irt munkáját szándékoznak a képviselőházban kiosztani.

Országgyűlés.

Nov. 7-iki ülés.

Több kérvény benyújtása után Madarász József a királyi kisebb haszonvételek megszüntetése tárgyában határozati javaslatot nyújt be, melyben utasítatni kívánja a kormányt arra, hogy törvényjavaslatot nyújtson be akkép, hogy még ez évi első ülészak befejezése előtt a kir. kisebb haszonvételek megszüntetése törvényerőre emeltethessék.

TRIFUNACZ Sándor b. Majthényi László királyi biztos állítólagos helytelen eljárására nézve interpellálja a vallás és közoktatásügyi minisztert, s kéri a minisztertől: szándékozik-e királyi biztost kérdőre vonni, s az eljárás eredményéről a ház elé jelentést tenni. LÁZÁR Ádám a miniszterelnököt interpellálja Magyarország czimerének meghatározása tárgyában. Kéri a miniszterelnököt, szándékozik-e a kormány Magyarország czimerének ügyét még ez ülészak alatt tárgyalás alá venni s törvényesen szabályozni. CSERNÁTONY Lajos az igazságügyminisztert interpellálja az iránt, van-e tudomása arról, hogy Batagliavini Pál kir. táblabíró a magyar nyelvben nem jártas, s hogy a törvény ellenében egy igazságügyminiszteri rendelet folytán a kir. táblán német nyelven referál? SCHMAUS Endre, a Vojnis képviselőválasztás ügyében elrendelt vizsgálatról tesz jelentést, mely jelentés a házszabályok értelmében a 2-ik bíráló bizottsághoz utasítatik. A kérvényi bizottság előadja bemutatja a kérvényi bizottság által elintézt kérvények negyedik sorsjegyzékét. Kihirdetetik a múlt ülés alkalmával beadott szavazatok eredménye, mivel az ülés véget ért.

István báró, bár a gróf fölfedezte előtte születése titkát, nemcsak leánya kezét tagadta meg, de Oderszkyt kiutasította házából.

E tettnek indokát csak az uralkodó házhozi mély ragaszkodásából meríthetjük.

Azon időben a lengyel menekülteket nagyon üldözteté a kegyes császári kormány.

Klotilde sirt, könyörgött, — A gróf eget földet mozgásba hozott. — A báró hajthatlan maradt.

Egy napon azután éltűnt mind a kettő. —

— Elvesztek nyomtalanul, — többet nem hallott rólok senki.

— Tehát már akkor szeretél?

— Igen, nincs erőm tagadni; — szerettelek! Midőn ide költözél, akkor láttalak először; — s valami ellenállhatlan vágy vonzott hozzád. — Azután láttalak majdnem minden nap, s midőn egyszer-máskor hiában lestelek ablakomban, az nap oly szomorú, oly levert valék.

— Oh köszönöm, — köszönöm! e nyilatkozatoddal boldoggá tevél. — Tudod hogy én is rég szeretlek? Oh nagyon rég! — Midőn lelkemben át kezdék változni, s a blasirt ifjúból tettvágyó lön, az ábránd, ez édes szülöttje a földagadó szívnek, egy képet festett előmbe — — homályos volt az eleinte, de később a körvonalok egy határozott alakot nyérének. Midőn ez éjjel, a bánattal arczodon anyád beteg ágyánál megláttalak — ábrándképemet — oh akkor áldám végzetemet, mely ide hozott. — Megismerém az Ég kezét, mely az élet göröngyös utain lépteinket intézi.

Laurion-ügy.

Sokat emlegetik mostanában a hírlapok a Laurion kérdést, melynek rövid története a következő: Egy külföldi vállalkozókból álló társaság bérbe vett egy bányát, azonban oly szerencsésen vagyis inkább szerencsétlenül járt, hogy a bánya dúsán jövedelmezőnek mutatkozott. Erre a görög törvényhozók kijelenték, hogy a bánya az államé, és nem a társaságé. Természetes, hogy e kijelentés igazságát a vállalkozó Roux és Serpiere urak egyáltalán képtelenek belátni, s illető kormányaik közbenjárását veszik igénybe. A görög államférfiak, Komonduros s később Bulgáris is belátták, hogy mily rosz uton járnak, s egyezkedni akartak a társasággal. Ekkor még 11 millió frankkal kielégíteni lehetett volna Roux és Serpiere urakat. De ez Deligeorgis számára kedvező alkalom volt a népszerűség vadászatra s az ellenzék padjairól menydörgi a miniszterium fülébe, hogy csupán a hazai törvényszékek illetékesek e vizsály elintézésére, és a ki a külföldnek megengedi, hogy a hellenek belügyeibe avatkozzék, az ország önállása és méltóságának a halálos dőfést adja meg. A többség tapsol: a király Deligeorgist hivatja és megbizsa új kabinet alakításával. A miniszteri székek csakhamar betöltve vannak, de a gonosz kérdés azért nincs elintézve, mert a versaillesi és római kabinetek sehogy sem akarják alattvalóik érdekeit Deligeorgis szép szemeiért feláldozni, a vizsály mind élesebbé lesz. Deligeorgis egy hosszadalmas emlékiratában bizonyítgatja Görögországnak azon jogát, hogy a bányákat a bérletidő lefolyása előtt is visszafoglalhassa. A károsultakat arra utasítja, hogy a görög törvényszékeknél keressenek jogorvoslatot. Természetes, hogy ő süket füleknél beszél. A francia és olasz követek egyet értőleg így nyilatkoznak: „Vagy kiegyeztek a társasággal, vagy egy érdektelen hatalmasság ítélete alá bocsátjuk a kérdést.“ Igen, de Deligeorgis ur keze megkötve van a kamrában tartott beszéde által, ő nem fogadhatja el az ajánlott utat, s ez által arra kényszeríti Francia- és Olaszországot, hogy kényszerítő eszközököz folyamodjanak. Azt állítják, hogy a diplomatia szakadás a küszöbön áll, ekkor aztán a töbi magától következik. És a király! Ő mitsem tehet; egyébiránt is megunta az uralkodást és mindent a miniszteriumra biz.

Bukuresti levél.

Bukurest, nov. 12.

Irhatnék én két ünnepélyes fogadtatásról, a melyekkel a román nemzet fejedelmét megtisztelte, előbb, midőn ez a múlt hó végén visszatért egy katonai gyakorlatról, magával hozván a fejedelemasszonyt is, a ki a nyarat az Erdélyt Romániától elválasztó bérecek között épült kastélyban töltötte; — és irhatnék továbbá — mint annak is szemtanuja — a pitesti fogadtatásról, a mikor e hó 10-én megnyitott a fejedelemasszony nevével nevezett „Bulevardul Elisabeta doamna.“ Fény, kivált Pitesten, volt elég; zöld ágak és nemzeti zászlók szegélyezték az új bulevardot, s pompás diszkapu állott

— Isten áldjon meg édes Bélám! Tedd boldoggá őt! —

S Klotilde néni, — kiben a váratlan öröm a betegséget legyőzé, áldólag — szemében az öröm könnyeivel — terjeszté az ágya elé térdelő boldog pár feje fölé kezét.

— „Menyasszonyom Gróf Oderszky Marie, — várjuk áldását? — Béla.

— Jó lesz így? — kérdém, a nagybácsihoz elküldendő táviratot elolvastva, kedves leánykántól, ki keblemre hajtá fejceskáját és szemeiben az égi gyönyör tüze égett.

— Igen jól van! válaszolt helyette egy hang, s a fölnyitott ajtón egy láb, azután egy irtóztató peripheriájú has, azután egy paraplú, azután egy „Vatermörder“ két rettentő nagyságu hegyes vége s végre egy vörös pofok arcz, a csukáéhoz hasonló szemekkel tolta bé magát.

Hanem ez a vörös pofok arcz sugárzott az örömtől s a csukaszemek annyi jó akaratot fejeztek ki, hogy én önkénytelenül tártam ki karjaimat —

— Kedves, jó bátyám —

— Így — így — így gyermekek! — E legszebb napja életemnek, — s midőn kebléhez ölelt, a csukaszemekből két nagy köny gördült alá a pofok piros arczon.

— Milyen jószívűek tudnak lenni még a kolompárosok is!

— k.

annak végén, a fejedelem és neje pompásan festett képevel; nem hiányzott a nép összeseregélése és az elfogadó szónoklat is, csak egy nem elégitette ki a magyart, az t. i. hogy midőn hazánkban ilyenkor eget rázkodtató éljenzés szokott felharsogni: itt egy gyenge „szetreaszke“t sem lehet hallani. Hanem ezen külceremoniáról azért nem írok, mivel ebben mi magyarok oly mesterek vagyunk, hogy más nemzet utól nem ér bennünket, kivált ha egy kissé megvetjük magunkat, és ha a tisztelgést éppen szívünk őszinte sugalma hozta létre. Tehát fényes szertartásokhoz szokott fajunk ebben az itteni hideg fogadtatásban nem gyönyörködhetnek.

Célszerűbb lenne annál fogva a fogadtatási ünnepek helyett fajunknak ide átszakadott töredékéről írnom. És ezt tenni is fogom czután bizonyosan; mert szükségesnek tartom, hogy az anyahon népe legyen tisztában ide ájtott kicsiny rajja felől. Eddig ez — valljuk meg az igazat — nem történhetett; mivel egyik tulságosan fényes képét állította elő az itt lakó magyarok életének; azután pedig mások tán boszankodásból, hiúságok megsértése érzetétől vezéreltetve, elfogultan szólottak az itteni magyarokról, gyakran oly sötét színekkel festvén őket, a minőket általában véve teljességgel nem érdemelték volna meg. — Különösen hibáztatandó azon eljárás, minélfogva erkölcsileg a lehető legszennesebb képet rajzolták itteni magyar testvéreinkről. — Uraim! ez nem áll. Erkölcsi félszégesség itt is, mint szintén oda haza, van egyesekben; de azért nem kell elkárhoztatni az egészét, mert ez sértő jogtalanság lenne. Sőt inkább ismerjük el, hogy itteni véreink bizony nem keveset tettek, a midőn nemzetiségüket, vallásukat itt is megőrizték, és e végett társadalmi uton és a neveléstügy buzgó felkarolása által most is folyvást ernyedetlenül működnek. Hiszen most is virágozólag fenntartják „Hunnia“ nevű együletüket, és a reformatusok közelebről is egy új tanári állomás létesítésével mutatták meg, hogy ők utódaikban is élni kívánnak, mint magyarok. Legyenek hát az anyahon fiai is jobb véleménynyel itteni fajrokonai iránt! Ezt ezek méltán megérdemlik. S hogy erről meggyőződjk mindenki: evégett minden életmozzanatról tudósítandom czután e becses lap érdemes olvasóit. Addig is több bizalom a Romániában lakó magyarok iránt!!

r. l. —

Porosz országgyűlés.

Berlinben nov. 12. az országgyűlés trónbeszéddel megnyitott; a trónbeszéd főlemli a már ismert kedvező pénzügyi helyzetet, mely lehetséges teszi, hogy tekintélyes összeg fordítottassék a tartományi pénztár javára, hivatalnokok lakberére, államadóságok fedezésére és jelentékeny adó kevesítés eszközöltessék. A trónbeszéd következő új tör. javaslatok előterjesztését jelezi: jövedelmi adó, az állam állásának rendezése az egyházi ügygyel szemben és a múlt javaslat alapelvein nyugvó s némi szükséges módosítással ellátott — Kreisordnung: ez utóbbira megjegyvezi a kormány, hogy minden igénynek megfelelőleg igyekezett azt szerkeszteni s minden töle kitelhető módon törekedni fog keresztül vinni.

A porosz kormány félhivatalos lapjai a Kreisordnung (kerületi rendszer) ügyében kifejtendő működésről némi felvilágosításokat hoznak. A törvényjavaslat a kormány által készített eredeti szövegében fog a képviselőház elé terjesztetni, s a követek újabb engedmények tételére fognak fölhivlatni.

Ha nem egyeznek a kormány terveibe, akkor a javaslat már a képviselőházban megbukott; ha ellenben megtagadják a további concessiókat, akkor a kormány minden áron keresztülviszi a felsőházban is a javaslatot, mely azonban akkor már minden egyéb lesz, csak reformmü nem. A kinevezendő felsőházi tagokról azt beszélük, hogy első sorban a birodalom azon osztályai, minők a nagy ipar s a nagy tüke, melyek még eddig nem igen képviselvék a felsőházban, fognak a kitüntetésben részesülni. A többek közt Krupp a híres eseni vas- és fegyvergyár tulajdonosa, Dreyse, a hátultöltő fegyver feltalálójának fia, Hansemann és Bleichröder bankárok stb. fognak hir szerint pairekké (felsőházi tagokká) kineveztetni.

Berlinben az urak háza gróf Stolbergert elnökké, Ploetz titkos igazságügyi tanácsost első, és Brühl második alelnökké választotta.

Külföld.

A francia nemzetgyűlés új ülészaka, négy hónapi időköz után nov. 10-én vette kezdetét. A nemzetgyűlés határozatára kétségkívül nagy befolyással leend Thiers magatartása.

A köztársasági baloldal gyűlésén 90 képviselő je-

lent meg, Gambetta nem volt ott. A gyülekezet, mely a nemzetgyűlésnek alkotmányozó jogát el nem ismeri, elhatározta, hogy semmiféle törvényjavaslatot nem fog támogatni és a napirend megállapításánál arra fog törekedni, hogy a vitát a budgetre és a hadsereg reorganizációjára szorítsa.

A francia kormány a három milliárdnyi kölcsönből már bevett 1750 milliót, s Németszágnak le is fizetett ebből 800 milliót. Deczember 31-ig még le fog fizetni 200 milliót, ugy hogy 1873. jan. 1-én a harmadik milliárd le lesz fizetve, s a negyedik milliárdból még csak 750 millió marad hátra. A kormány nov. 11-én és decz. 11-én két új befizetést fog kapni, ugy hogy jan. 1-én a negyedik milliárd már a pénztárban lesz, mire jövő év elején az ardenni és vogesi departementok kiürítése megtörténhetik, a mi tudvalevőleg 1874. marc. 1-ig volt elhalasztva. Ekkor aztán megkezdődhetnek az ötödik milliárdra vonatkozó garantiák iránti tárgyalások.

Bazaine pörében eddig 240 tanu hallgattott ki; a hadi törvényszék előtti tárgyalás jövő január hó elején veendi kezdetét. A vizsgálati jegyzőkönyv 3070 lapra terjed, ide nem is számítva az egyes okmányokat. Riviere tábornok e hó végén fejezdi be a vizsgálatot s átadja azután az egész nagy halmaz irátot Pourcet tábornok kormánybiztosnak. Riviere tábornok munkássága, illetőleg a vizsgálat hét hónapot vett igénybe.

A francia alkotmány-módosításokról ujabban eme határozott törvényjavaslat említettük: 1) A köztársaság Franciaország törvényszerű kormányformájául ismertetik el. 2) A végrehajtó hatalom egy köztársasági elnök kezébe tétetik le a nemzetgyűlés által meghatározandó időre. Az elnök oldala mellett áll az általa kinevezett és a nemzetgyűlésnek felelős miniszterium. Thiers négy évre marad elnök a jelen törvény közzétételének napjától számítva. Thiers halála vagy önkényes visszalépése esetére a nemzetgyűlés elnöke áll az ügyek élére az új elnök megválasztásáig. 3) A nemzetgyűlés állandó; harmadrészből újítandó meg minden év márczius hó elején. 4) Minden francia polgár választó; a szavazás kötelező. 5) Első részleges megújítása után negyvenöt tagu bizottságot küld ki a nemzetgyűlés, mely a kiegészítő szerves törvények iránt javaslatot tegyen és véleményt adjon a második kamra felállítására iránt.

Berlinből nov. 12. jelentik: A romániai vasutársaság felügyelő tanácsa és választmánya mai ülésében az építkezések befejezése és a töke szaporítása folytán szükséges alapszabály módosítások iránt hoztak határozatot.

Az amerikai Egyesült-Államok elnökválasztása Grantnak tulnyomó győzelmével végződött. A demokratikus New-York a demokraták közönyössége miatt republikánussá lett. Az egész választás alatt a legpéldásabb csend és rend uralkodott. A választás napja valódi ünnep volt. Mindenütt jelöltek zászlóit és arczképeit lehetett látni. Igen nagy volt azok száma, kik egyik vagy másik jelölt győzelmére fogadtak. A választás eredményei időnkint a város főbb pontjain, melyeket nagy, de csendes néptömegek vettek körül, ki-világított kirakatokban tétettek közzé. Az utcákon senki sem tartott beszédet. A korcsmák és vendéglők zárva voltak.

„Grant újra megválasztását korántsem annak köszönheti, hogy ő tán ügyes politikus hírében volna, hanem annak, hogy a nép tulnyomó nagy többsége a kormányt az ő kezeiben teljesen biztosnak látja. Ha sok is fér Grant kereskedelmi és pénzügyi működéséhez, hanem az államadóság reductiója tekintetében kifejtett tevékenysége elismerést érdemel. Grant elnök főleg a külpolitika vezetésében volt rendkívül szerencsés. Az Alabama- és San-Juan kérdés szerencsés megoldása Grant külügyi politikájának legnevezetesebb vívmányai.“

A „Herald“ szerint az Egyesült-Államok Spanyolországtól 50 millió dollár kárpótlást fognak követelni Cubáért.

A Midhat basa által a szerb kormánynak tett ígéretet, a török vasuti vonalnak a szerb vonalokhoz csatlakozása tekintetében, a jelenlegi kormány megint visszavonta.

A spanyol hivatalos lap közhírré teszi, hogy 1875. május 1-én Madridban általános ipar- és műkiállítás lesz.

V e g y e s.

(A szász királyi pár) arany lakadalmá vasárnap volt. Az egyházi megáldás a szokásos szertartások között ment végbe, a fejedelmi vendégek jelenlétében. Vilmos császár és neje, a koronaherceggel, szombaton d. u. 3 órakor érkeztek a drezdai indóházba, hol nagy

ünnepélyességgel fogadták őket. Künn voltak a király, az özvegy királyné, a trónörökös a weimari nagy herceg is stb. Az indóháznál nagy néptömeg várakozott éljenzve a magas vendégeket. A díszkocsiban való bevonulásnak az idő kedvezett. Az aranylakadalmat ért királynőt üdvözölni sietett a német császári pár s a többi magas vendégek s később nagy családi ebéd volt Másnap az ünnep napján egész Drezda fel volt ékítve.

(A 32-dik honvédszászlóalj) zászló szentelési ünnepele folyó hó 10-én tartatott meg Déesen. A zászlóanyai tisztet br. Bánffy Danielné teljesíté.

(Fogarassy Mihály) püspök a cs. menasági tüzkrá rosltak részére 190 frt. a vécskéi s abosfalvi r. e. is kolák felépítésére 300 frtot adományozott.

(A magyar államjavarok.) A magyar koronajóságok 44 millió értéket képviselnek és 2 milliót jövedelmeznek. Ez több mint 4 közel 5 perzent jövedelem. A jószágokon kívül az állam 15 millió értékű erdőség és 177 millió értékű sóbányák és 34 millió értékű egyéb bányabirtokában van.

(A királyföldi egyetembe) küldöttekké választá: Szászsebes város Hietsch Mihály senatort és Bologa Jakab nyug. udv. tanácsost; Szászsebes szék: udv. tanácsos Angyal Györgyöt és Baritiu Györgyöt; Szerdahely mezőváros Macellariu Illés ny. fők. tanácsost; Szerdahelyszék: Nannia J. g. kel. esperestet és Schreiber Ferenc főjegyzőt; Segesvárszék megválasztá: Maurer Frigyes tanácsost és Bodendorfer szászkézdi jegyzőt.

(A nagy-szebeni Bruckenthal-féle) házban az orsz. egyházi gyűlés tartama alatt a reformatio előtti egyházi festmények és templomi edényekből egész az 1700-ik évig egy kiállítás rendeztetik; valamint a szász nép és középiskoláinak taneszközeiből is — melyek a megtekintésre eleve felette érdekesekeknek ígérkeznek.

(N.-Szebenben) deczember 1-jén nyitják meg az erdélyi honvédség számára a tisztképző iskolát.

(A kolozsvári egyetemenek,) a beiratásokból ítélve, már az első évben több mint 400 hallgatója lesz.

(A kézdi-orbai) ellenzék országgyűlési képviselőjéül dr. Cseh Károlyt jelölte ki. — Ugyanezen alkalommal Bakesi Ferenc és Pap Lajos képviselőknek bizalmat és az interpellatiókért köszönetet szavazott.

(Bukurest fogadói) magyarabbak, mint a pestiek. — Vadnay Károly Bukurestről ezeket írja: „Bukurestben Bécs után alkalmasint legtöbb magyar ember lakik. Rövid idő alatt találkoztunk itt magyar lelkeszszel, orvossal, ügyvéddel, vendéglőssel. A legismertebb főnyképirót itt Szathmáry Károlynak hívják, a legelső könyvkereskedés czéjgjn Szöllőssy név áll, s a jobb hotelek egyikének Lázár a gazdája. Természetesen hozzá szálltunk, s főpinczér, szobaleány, ételhordó mind magyarul beszéltek velünk. Számlánkat is magyarul állították ki, még pedig oly szabatosan írva, hogy a tudományos akadémia nyelvtudósai sem fődözhetek volna föl benne egy comma hibát. Nem bizonyos, van-e Pesten fogadó, mely párját tudná kiállítani. Este a legdivatosabb vacsora. Kertbe menve a pénztárnok, kitél francziául kértünk jegyet, magyarul válaszolt, halfván, hogy egymás közt így beszélünk. Mikor pedig a bérkocsisunk, ki francziás livrét viselt, s egy franczia szót sem értett, végre is meghallván egy kacskaringós kifejezésünket, egész örömmel kiálta föl: „Szóljanak hát magyarul, hisz magam is az vagyok.“ Nagyot nevtünk a sok fölösleges nyelvpróbálgatáson, ő pedig hozzá tevő: „Nem csak magam vagyok ám itt magyar bérkocsis. Ez is, az is, meg amaz is magyar!“ — S rámutatott egy csomóra, kik a színházterén várták a szerencsét. Egyszersmind azon régi óhajnak ad kifejezést, vajha a bukuresti főconsulshoz legalább egyetlen magyar embert tenne át Andrassy gr. Ha valaha — ugy most tehet szerintünk is ez ügyben jó intézkedést a külügyminiszter.

(Déván) e hó 5-én egy 101 éves embert temettek késő este fáklyavilágnál. Mindvégig ép testtel és elmével birt.

(A pesti redoute bálakból) szépsége és kedvességéről jól ismert Oláh Ida kisasszony 19 éves korában meghalt. Korai halálát egy a mult farsangon meghűlés következtében kapott mellbaja okozta.

(Szegény ember dolga merő komédia.) Sepsi-Kálnokon egy szegény pásztor ember 5 kr. oszporát nem fizetett meg; s a fegyverét elvették. A szegény ember az 5 krt. kifizette, de már a bezálogoló a fegyvert eladták s kényuralmok jutalmát meg is itták.

(Hirlapi statisztika.) Valaki kiszámította, hogy északamerikai Egyesült-Államokban 7000 emberre esik egy hirlap, Svájcban 8000-re, Belgiumban 15,000-re Hollandban 16,000-re, Franciaországban és Angliában 23,000-re, Poroszországban 26,000-re, Olaszországban 44,000-re, Ausztriában 105,000-re, Törökországban 300,000-re és Oroszországban 350,000 emberre esik egy-egy.

(Egy francia kiszámította,) hogy Franciaország-nak 1830 óta épen 579 minisztere volt.

(Szentpétervart) oly kevéssé rokonszenveznek a németekkel, hogy az olasz opera jeles tagját Mallinger asszonyt azért piszegették ki, mivel horvát származása daczára is német énekesnő; ellenben, ha francia egyenruhát látnak a színpadon, — mindig zajosan tapsolnak.

(Bostonban) nagy égés volt, mely 25 óráig tartott, a kár mintegy 100 millióra rug.

(Költséges igazságszolgáltatás.) Egy német kiszámította, hogy a communistalázadásban résztvettek megbüntetése a francia kormánynak előleges kiadásban 14,600,000 frankjába került, továbbá évenként pedig 4,836,000 frankra megy fel.

(Jókai Bécsben.) Jókai, gr. Lónyai közbenjárása folytán az osztrák nemzeti-bank igazgatójától engedélyt nyert, a bank kincstárát és az összes berendezést megtekinteni. Jókai már vasárnap Bécsben volt, s alkalma volt a kincstárban az arany és ezüst rudak halmazát megtekintetni, s tanulmányozhatni. Ezt mostani nagy regényében fogja fölhasználni, s azért érdekes dolgok várnak az olvasó világra.

(Titkos szavazás.) A „Bünd. Tagbl.“ írja, hogy egy bizonyos községben nagy fejtörést okozott az előjáróságnak az, hogy mit tesz a „titkos szavazás?“ Végre a bíró számos álmatlan éj után véghetetlen örmére kitalálta, és egy vasárnapon községe minden férfiat egyenként egy kis szobába szólította, s ott sugva megkérdezte, hogy kire akar szavazni. Ez aztán „titkos“ is „szavazás“ is volt.

(Bajor sör Japánban.) Egy vállalkozó szellemű német, Japán fővárosában Yokohamában serfözödét alapított, s igen jó üzletet csinál, mert a japáni urak már nagyon szorgalmas tisztelői lettek az árpa lének. A sört „Tso ko da ba tu“nak nevezik, és a japáni császár (mikadó) újabb tíz bajor sörfözöt hívott meg országába, hogy különböző városokban főzödéket állítsanak fel, s ez által az italt terjeszszék.

(Időszerű indítvány.) Ohio állam törvényei szerint a nő karpótlást követelhet azon vendéglőstől, ki férjének, ha az részeges, inni ad. Az „Albany Evening Journal“ írja, hogy közelebbről egy nő 10,000 dollár erejéig panaszolt be hat fogadóst. „Nem lenne-é jó — kérdi egy másik lap — ha a férjeknek is joguk volna a pipere- és divatárusokat az okozott károkért bepanaszolni.“

(Dőr kölcsönzés.) Rossi k. a. a prágai német színház első tánczosnője, hét hónapok előtt egy próba táncz alkalmával ruhája meggyuladván, rutul össze vissza égett; annyira, hogy teste fele része egy égési seb volt. Idő folytán a kezelő orvosok ügyessége és kitartó utánjárása következtében az elégett bőr felület nagyobb része begyógyult; egyedül két seb az, mely tetemetes nagysága és kiterjedése folytán kevés reményt nyújt az önkéntes behegedésre. A kezelő orvosok körében felmerült a gondolat e sebeket bőrátültetés által meggyógyítani, ugy t. i. hogy egészséges egyének bőrből fognak egyes részeket átplantálni a genyedő sebre. Midőn e körülmény a közelebbi ismerők tudomására jutott, rögtön ajánlkozott több fiatal ember arra, hogy saját bőrből vétessék az átültetendő bőrrészlet. Még eddig nem tudjuk, valjon e lovagias ajánlat elfogadtatott-e.

Közgazdaság.

Küküllőmegye kölcsönös tüzkárbiztosító társulata.

A küküllőmegyei kölcsönös tüzkárbiztosító társulat keletkezését, szervezetét és működését érdekesen ismertette Andrásy István az erdélyi gazdák Dicső-Szt.-Mártonban tartott második vándorgyűlése alkalmával. A gyűlés ezen ismertetést tüzetes vita tárgyává tevén, azon megállapodásra jutott, hogy főleg a mezei gazdákra nézve a kölcsönös tüzkárbiztosító társulat mind humanitási, mind tisztán anyagi szempontból is mindenféle biztosításnál sokkal előnyösebb, s egyhangulag elhatározta, hogy ezen fontos intézményt fejleszteni, a kormánynál és hazánk összes törvényhatóságainál a legmelegebben ajánlani fogja.

A küküllőmegyei kölcsönös tüzkárbiztosító társulat 1842-ben, küküllőmegye rendének közgyűlésileg hozott határozata folytán lépett életbe, s folytatta áldásos működését 1848. október haváig, midőn az akkori zavarok folytán feloszlani kényszerült. — Feledt e társulat ismét 1868-ban, s a kölcsönösség elvére alapítva a lefolyt idő alatt megtérített 11,440 forint kárösszeget.

Szervezete a lehető legegyszerűbb. Működése csupán Küküllőmegyére terjed ki; csak öt évi időtartamra fogad be tagokat: a megejtett becsü után 15 nap alatt

a kár megtérítették; a kártérítendő összeg a társulati tagokra a biztosított érték aránya szerint rovatik ki s közigazgatási uton szedetik be, a kirovás azonban 3 százalékát a biztosított tőkének meg nem haladhatja, hanem oly esetben, ha a kár fedezésére a 3 százalék elegendő nem volna, az annak kártérítésére szolgáló összeg a tartalék-alapból fedeztetik, mely a biztosított tőkék összegének egy százalékában van megállapítva.

A felügyeletet a megye bizottsága gyakorolja, az ügyvezetés pedig az alispán hivatalos teendői közé tartozik. A tüzeset azonnal az alispánhoz bejelentetvén, ez a járási szolgabíró mellé két társulati tagot nevez ki, kik a helyszínre kimenve, a káros és szomszédok kihallgatásával megállapítják az elégett tárgyak mennyiségét, és azokat felvett és meghitelt jóhirű emberekkel külön-külön megbecsültetik, a becsüről fölvevett jegyzőkönyvet megvizsgálás és kártérítés kiutalása végett az alispánhoz beadják. Az ezek szerint megállapított kártérítési összeg a tartalék-pénzalapból azonnal kifizetetik, mely után amaz összeg a társulati tagokra, biztosított értékük aránya szerint a kártérítési összegnek közzététele mellett, felosztván, 8—15 nap alatt a tartalék kiegészítése végett felszedetik. A kezelés ingyenes.

A társulatnál megalakulása alkalmával biztosítás végett bevallott összeg tett 400,000 forintot, s jelenleg 1089 társulati tagnak biztosítva van 872 lakháza, 2089 gazdasági épülete és takarmánya összesen 337,530 forintban. Négy év és három hó alatt a társulat tüzkáresekért kifizetett mindössze 11,440 forintot. Ezen kárösszegnek megtérítésére a tagok 100 frt. biztosított érték után évenként 72 krajczár biztosítási díjt fizettek. Ez semmi biztosító intézetnél föl nem található kedvező eredmény, pedig a társulat még távolról sem foglal el oly terjedelmet, minőt tisztán emberbaráti irányzatból folyó előnyeinel fogva hivatva van elérni, mert a megye területén levő 17,133 lakháznak és több mint 22,000 gazdasági épületnek alig találjuk 5%-át biztosítva. — A kölcsönös biztosító intézetek terjedését hazai kivált gazda közönségünk érdekében őszintén kívánjuk, mert tisztán emberbaráti alapeszméjénél fogva nem nyereszkedésre indulván ki, a tagokat nemesebb kötelekkel fűzi össze, s midőn tagjait megfizeteti, ezekben azon nyugodt érzést kelti, hogy „most nem egyes spekulansokat gazdagítok, hanem szerencsétlenségbe jutott embartársaim baján segítek.“

Nyilt-tér. *)

Tisztelt szerkesztő ur!

Az „Igazmondó“ ideai 36-ik egy a „Nemere“ 85-ik számában az uzoni triumvirátusnak (Ujvárosi József, Pünköszt Károly és ev. ref. pap Pünköszt Ferencz) a községi és népnevelési ügyeink körüli eljárásaikat a t. olvasó közönség eleibe tártam, melyekre nézve miként védik magukat az én jellemem megtámadása és bepiszkolásával a „Nemere“ 89-ik számában — egész megütközéssel olvasám, — mire nézve becsületelem védelme és az említett triumvi-

*) E rovat alatt megjelent cikkekért a szerkesztőségem vállal felelősséget. Szerk.

ratus megvetést érdemlő eljárásának valódi és tiszta felmutatása tekintetéből kérem ezen viszonzulásomnak lapjában tért engedni. —

Hogy névtelen cikkekzők engemet sansculotte névvel illettek s hogy rajtam kívül, ki a cikket írta és a kinek neve alatt az kijött, még másokat tudtomon kívülieket is törekednek becsületükben kisebbíteni, — erre nézve csak azt felelem: elősorolhattam volna Pünköszt Károly Háromszék törvényhatóságában finánczsága alatt szépen kitüntetett multját, községünknek okozott tetemes adósságok és perek nyakunkra hozása — ügyeink megszübbasztása és a magas kormány által relaxált adópénzeink körüli megbízott eljárásait, — a Pünköszt Ferencz pap községünkbeli s idegen tekintélyes egyénektől megvettetéseit, miként kellett magát védenie becsülete sértése dolgában, hogy ő nem gazember, szembe az alapítóval, — elősorolhattam volna azt is, hogy az egyház vizsgáló papi bizottmányok egyik cselédjét hogy ütlegelte meg, s miért? Én csak a népnevelés ügyeiről szóltam, de ők ezzel szembe fűhöz, fához, s mint a vízbe halók még a habhoz is kapkodva, felkeltve még a tulvilág lakóit is, hogy magokat igazolhassák, — nem átalották konsortes czimen több más megyebeli tagokat is illetlen moeskolódó szavakkal belé vonni; én pedig magam nevemben irtam; hogy ők cikkemre mennyire voltak képesek megfelelni, szóljanak a tények.

Tagadják T. S. alapítótól a 12,000 darab ezüst huszas letételét, midőn több mint 20,000 frt. alap tőke van végrendeletileg a megye ládájába letéve; de beesmerik azt, hogy a 240 frt. tanítói fizetés abból fizetődik, e pedig 12,000 darab ezüst huszas alaptőke 6%-nak felel meg.

Tagadják, hogy 300 frt.-ra lett volna a tanító meg hiva, és annyit fizettek volna, hol ott 1871-iki nyárig 300 frt. fizetett, — alább mindjárt beesmerik, hogy a megye szükségétől kényszerítve 240 frt.-ra hívták meg ujjabban a már az előtt 300 frt.-tal fizetett iskola-tanítót, ki már az egyebüve való pályázhatástól el levő zárva, kényszerített azon csekély fizetést is elfogadni.

Tagadják, hogy a község-népiskola czélra adományozott pénz 12%-ra soha ki lett volna adva, alább mindjárt egy szuszszal beesmerik, hogy 12%-ra ki volt adva, mit a kötelevek is igazolnak, — melyeket leszállítani joguk sem volt, mert a 12%-ból 6%-ot minden pénz-kivevő az iskolának mihamarabbi felépíthetésére ajándékozta volt s így a jogtalan lehuzás csak a népbizalom megvásárlására volt.

Midőn azt mondja a triumvirátus: nem igaz — hazugság hogy a volt őrnagyi lak iskola-helyiségül felajánlatott, — erre csak azt mondom, hogy az 1872 május 8-án a korcsmai jövedelem haszonbéri szerződvényeit a két első egyén saját kezével írta alá, ugy a 9-én hozott határozat jegyző-könyvét is, melyben a vásár tárgya tisztán áll.

Azt merik állítani: nem igaz, hogy az iskola népessége az ők hanyag eljárásaik miatt apadott volna le s a leapadás a toroklob szüleménye volna, ezen hazug állítás ellenébe — igaz az, hogy cikkem október 18-án látott napvilágot, községünkben pedig a toroklob 20-án jelentkezett és 27-én oszlattatott fel az akkor is 5 számat tevő iskola s ha még ezt is mernék tagadni, hivatkozom a község, és Háromszék törvényhatósága jegyző-könyveire.

A mi a felekezeti népiskoláról állítástomat illeti, határozom arról a mívelt világ, hogy valjon a felekezeti iskola népiskola-e vagy a népiskola felekezeti-e! és így a felekezeti népiskolára nem illik-e rá — fa vaskalán?

A „Nemere“ 85-ik számában cikkek minden egyes pontjaira nézve általánosan hivatkozhatnám az egyházi

jegyzőkönyvek és számadások ugy a községiekre is, melyekkel az említett drága triumvirátus minden — igazsághoz nem bí — tagadó állításai ellentétben állanak; de miért hivatkozom? hol ott válaszírok cikkekükben magok beismerik, melyeket én a nevelés-ügynek általok lett lankasztására felhoztam, mert factum infectum fieri nequit, — s így következőleg: minden roszakaratu fertítés, gonosz ráfogás és hazugság — kifejezéseit cikkkirólkuak visszautasítom.

Nem pirulnak azt állítani, hogy minden egyes tételeim hamisak, holott még azt is beismerik, hogy öt év óta ők voltak egyház és községünk kormányzói, dicsekednek több egyes jótevők adakozásaival, építés, magtárral, adóságaink törlesztésével stb. stb. S mindezeket teszik a mesebeli szajkó magát mások ékes tollaival felcziczomázása szerint, midőn minden más érdemeit maguknak akarják tulajdonítani; ha a valóság tekintetik: érdemük az év. ref. megye és népnevelés összerontása, és hogy nyugalm. év. ref. pap B. I. csekély fizetéseit is csak perrel és nagy utánjárással kaphatja meg. —

A mi cikkekük utolsó rovatában rólam et Compagnie vagy Consortesekről mondatik, — hamis okmányok gyártása, a szegény népen való 5-5 frt.-ok huzása — kikre célzottak írók? miféle hamis — nem igaz kamarán költ okmányokat gyártottak, kik és kiktől, miféle 5-5 frt. okat huztak? Ezekre én, ki önállólag irtam közleményemet, felhivom a „Nemere“ 89-ik szám nyilttéri rovatban névtelenül írt cikkeit saját nevetek kinyilatkoztatva, a consorteseknek czimzettekét névszerint kijelölni, a nem igaz kamarán költ okmányok gyártmányait és gyártóit, ugy az 5 frt.-ok kik által és kiktől huzását bebizonyítani az ezután következő lapban!!

S mind addig, míg ezeket nem teszik, a világ előtt, aljas rágalmozóknek declarálom s mint ilyenekkel a b. t. k. szabványai szerént fogok eljárni a becsület ily aljas fegyverekkel megtámadásáért.

Uzon 1872 november 12-én.

Uzoni Veress Gergely.

Szerkesztői izenet.

Felperesnek: Jövő számban.

Kiadó-tulajdonos és felelős szerkesztő: Herrmann Antal.

Bécsi tőzsde es pénzek Brassóban november 16.

	Pénz.
Oszt. nemzeti adósság ezüstben	70 05
„ „ „ „ papirban	65 75
1860-ki sorsj. kölesön 100 frt.	102 69
Nemzeti bank részvény	980 —
Hitelintézeti	338 80
London	108 85
Ezüst	107 10
Napoleon'or	8 68
cs. k. arany	5 22
Lira	9 80
Magyar földteherm.	80 —
Bánati	78 50
Erdélyi	76 —

SEPSI-KÖRÖSPATAKON

egy bennvaló telek gazdasági épületekkel és 15 köből künvaló szántófölddel szabad kézből eladatik. A lakház padimentumos. Értekezhetni **Kiss Jakab,** sepsi-kálnoki tanítóval.

MINDEN VERSENYT LEGYŐZENDŐ

tudomásra tesszük a t. cz. közönségnek, hogy egy 1870-iki sorsjegyet **26 részletre 5 frtjával,** következőleg **26 frttal olcsóbban** mint mások,

egy 400 frcos török-sorsjegyet **25 részletre 4 frtjával,** szintén **25 frttal olcsóbban** adunk.

Továbbá: Bank osztályunkban aláírás alá bocsátottunk

1000 dr. 400 frcos Török, és 1000 dr. Bukuresti sorsjegyet,
24 havi részletben 4 forint 50 krjával.

A fent említett sorsjegyeken kívül — bécsi és külföldi összeköttetéseinknél fogva — azon kellemes helyzetben vagyunk, hogy a venni óhajtóknak teljes előnyére — minden más értékpapirosokkal is **a napi árfolyam** vagy **tetszés szerinti részletekben** szolgálhatunk. — Bővebben értekezhetni bank-osztályunkban klastromutca

Werzár Testvérek.